

ZAKON BR. 08/L-055

O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Cilj**

1. Ovim zakonom utvrđuju se uslovi i postupci registracije industrijskog dizajna, kao i prava koja proizlaze iz registracije, mere, postupci i sredstava za sprovođenje prava i dizajna Zajednice.
2. Ovaj zakon je usklađen sa Direktivom 98/71/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 13. oktobra 1998. godine o pravnoj zaštiti dizajna i Direktivom 2004/48/EK Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2004. godine o sprovođenju prava intelektualne svojine.

**Član 2
Predmet uređivanja**

Ovaj zakon se primenjuje na sve industrijske dizajne koji su u postupku registracije ili su već registrovani u relevantnoj Agenciji za industrijsku svojinu, uključujući i dizajne Zajednice i međunarodne registracije dizajna koji važe u Republici Kosovo.

**Član 3
Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. Ministarstvo – resorno Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine;
- 1.2. Ministar – ministar resornog Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine;
- 1.3. AIS – nadležna Agencija za industrijsku svojinu, osnovana u okviru Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine;
- 1.4. Ugovor o licenci – podrazumeva ugovor o licenci prema relevantnom zakonu o obligacionim odnosima;
- 1.5. Dizajn – izgled celog proizvoda ili njegovog dela, koji je određen njegovim obeležjima, posebno oblikom, bojama, linijama, konturama, teksturom ili materijalima od kojih je proizvod sačinjen ili kojima je ukrašen;
- 1.6. Proizvod – svaki industrijski ili zanatski predmet, uključujući, između ostalog, i delove koji su namenjeni

za spajanje u složeni proizvod, pakovanje, umotavanje, grafičke simbole i tipografske znake, isključujući kompjuterske programe;

1.7. Složeni proizvod – proizvod koji je sastavljen od više delova koji mogu se zameniti i koji omogućavaju rastavljanje i ponovno sastavljanje proizvoda;

1.8. Pariska konvencija – Pariska konvencija za zaštitu industrijske svojine od 20. marta 1883. godine, revidirana u Briselu 14. decembra 1900. godine, u Vašingtonu dana 2. juna 1911. godine, u Hagu 6. novembra 1925. godine, u Londonu 2. juna 1934. godine, u Lisabonu 31. oktobra 1958. godine i u Stokholmu 14. jula 1967. godine, i izmenjena 28. septembra 1979. godine;

1.9. Sporazum iz Lokarna – Sporazum iz Lokarna o uspostavljanju Međunarodne klasifikacije industrijskog dizajna, potpisan u Lokarnu 8. oktobra 1968. godine, izmenjen 28. septembra 1979. godine u Lokarnu, poznat kao Lokarnska klasifikacija;

1.10. Lokarnska klasifikacija – Međunarodna klasifikacija industrijskih dizajna uspostavljena Sporazumom iz Lokarna;

Član 4.

Agencija za industrijsku svojinu

AIS je nadležna agencija za industrijsku svojinu, osnovana u okviru Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine, koja je odgovorna za postupak upisa i zaštite industrijskog dizajna prema ovom zakonu.

POGLAVLJE II

USLOVI ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 5.

Zaštita industrijskog dizajna

1. Pravo industrijskog dizajna štiti se u onoj meri u kojoj se dizajn smatra da je nov i da ima individualni karakter.

2. Dizajn koji je primenjen na proizvodu ili sadržan u proizvodu koji takođe čini deo drugog složenog proizvoda, smatra se da je nov i da ima individualni karakter:

2.1. ako sastavni deo koji je ugrađen u složenom proizvodu ostaje vidljiv tokom redovne upotrebe proizvoda;

2.2. u onoj meri u kojoj ove vidljive karakteristike sastavnog dela same po sebi ispunjavaju uslove novosti i individualnog karaktera.

3. Pod „redovnom upotrebom“ iz stava 2. podstav 2.1. ovog člana podrazumeva se upotreba od strane krajnjeg korisnika, isključujući održavanje, servisiranje ili popravke proizvoda.

Član 6.

Novost dizajna

1. Dizajn se smatra novim ako nije identičan dizajnu koji je postao dostupan javnosti pre dana podnošenja prijave za registraciju dizajna, a ukoliko je traženo pravo prvenstva, pre datuma priznavanja prava prvenstva.

2. Dizajni su identični ako se njihove karakteristike razlikuju samo u nebitnim detaljima.

Član 7

Individualni karakter dizajna

1. Smatra se da dizajn ima individualni karakter ako se ukupan utisak koji ostavlja na informisanog korisnika razlikuje od ukupnog utiska koji na tog korisnika ostavlja bilo koji drugi dizajn koji je postao dostupan javnosti pre dana podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo, datum priznatog prava prvenstva.
2. Prilikom procene individualnog karaktera dizajna uzima se u obzir stepen slobode dizajnera prilikom stvaranja dizajna.

Član 8

Otkrivanje dizajna

1. U cilju primene čl. 6. i 7. ovog zakona, smatra se da je dizajn postao dostupan javnosti ako je objavljen nakon registracije, ako je izlagan, korišćen u prometu ili na drugi način otkriven osim ako je otkriven iz razumnih razloga u poslovnim krugovima specijalizovanim za datu oblast na teritoriji Republike Kosovo, pre dana podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pre datuma priznatog prava prvenstva.
2. Ne smatra se da je dizajn otkriven ili postao dostupan javnosti čak i ako je otkriveni trećem licu pod eksplicitnim ili implicitnim uslovom čuvanja tajnosti.
3. U cilju primene st. 1. i 2. ovog člana, ne smatra se da je dizajn postao dostupan javnosti ako je dizajn čija se zaštita traži u skladu sa ovim zakonu otkrio:
 - 3.1. dizajner, njegov pravni sledbenik ili treće lice na osnovu informacije dobijene od ili radnje koju je dizajner ili njegov pravni sledbenik preduzeo; i
 - 3.2. tokom perioda od dvanaest (12) meseci, pre dana podnošenja prijave za industrijski dizajn ili, ako zatraženo, od datuma priznatog prava prvenstva.
4. Odredbe iz stava 3. ovog člana primenjuju se i u slučajevima kada je dizajn postao dostupan javnosti kao posledica zloupotrebe na štetu dizajnera ili njegovog pravnog sledbenika.

Član 9

Dizajn određen svojom tehničkom funkcijom i dizajn među-povezivanja

1. Pravo na dizajn ne treba da postoji za karakteristike izgleda proizvoda:
 - 1.1. koji su isključivo određene samo njegovom tehničkom funkcijom;
 - 1.2. koji se nužno moraju umnožavati u istom obliku i dimenzijama, kako bi proizvod u kojem je ugrađen dizajn ili na koji je primenjen mehanički poveže sa ili postavi u, oko ili uz drugi proizvod, tako da oba proizvoda mogu da obavljaju svoje funkcije.
2. Izuzetno od stava 1. podstav 1.2. ovog člana, u skladu sa uslovima iz čl. 6. i 7. ovog zakona, pravo na dizajn postoji i za dizajn čiji je cilj da omogući višestruko sastavljanje ili povezivanje međusobno zamenljivih proizvoda u modularnom sistemu.

Član 10

Dizajn protivan javnom interesu i moralnim načelima

Ne može se zaštititi dizajn koji je protivan javnom interesu i moralnim načelima.

POGLAVLJE III PRAVO U INDUSTRIJSKOM DIZAJNU

Član 11 Dizajner

1. Dizajner je fizičko lice koje je stvorilo industrijski dizajn.
2. Lice koje je u stvaranju dizajna pružilo samo tehničku pomoć ne smatra se dizajnerom.

Član 12 Pravo na industrijski dizajn i pravo pretpostavljenog vlasnika

1. Pravo industrijskog dizajna pripada dizajneru ili njegovom pravnom sledbeniku.
2. Ako dizajner nije podnosilac prijave, podnosilac prijave ima pravo da pokrene postupak za sticanje prava na industrijski dizajn u skladu sa ovim zakonom dok se ne dokaže suprotno.
3. Ako je dizajn stvoren na osnovu ugovora o narudžbi, pravo na dizajn pripada naručiocu dizajna, ako ugovorom nije drugačije određeno.
4. Ako je dizajn stvorio dizajner kao zaposlen izvršavanjem svojih radnih zadataka ili sprovodeći uputstva poslodavca, pravo na industrijski dizajn pripada poslodavcu, ako ugovorom nije drugačije određeno.
5. Lice na čije je ime registrovan industrijski dizajn ili lice u čije je ime podneta prijava pre registracije, smatra se licem koje ima pravo na sve postupke koji se sprovode pri AIS-u u vezi sa dotičnim dizajnom, kao i svim drugim postupcima.

Član 13 Zajedničko stvaranja industrijskog dizajna

1. Ako je dizajn stvoren zajedničkim radom više dizajnera, pravo na industrijski dizajn pripada njima, odnosno njihovim pravnim sledbenicima, te i smatra se da imaju pravo na industrijski dizajn u skladu sa ovim zakonom.
2. Udeo svakog dizajnera u zajednički stvorenom dizajnu određuje se na osnovu doprinosa svakog dizajnera, ako ugovorom nije drugačije određeno.
3. Ako udeli dizajnera nisu određeni u ugovoru i ne mogu se odrediti na osnovu doprinosa svakog dizajnera, smatraće se da su jednaki.

Član 14 Moralna prava dizajnera

1. Nezavisno od toga da li podnosilac prijave ili nosilac prava na registrovani industrijski dizajn, dizajner ima moralno pravo da bude naveden u svim dokumentima prilikom javnih izlaganja njegovog dizajna.
2. Moralno pravo dizajnera ne može se preneti.
3. Ako je više dizajnera zajedno učestvovalo u stvaranju dizajna, pravo iz stava 1. ovog člana pripada svim dizajnerima, bez obzira na njihov doprinos u stvaranju dizajna.

Član 15 Prava na industrijski dizajn

Domaća i strana fizička i pravna lica uživaju ista prava u pogledu sticanja i zaštite dizajna prema ovom zakonu.

POGLAVLJE IV DEJSTVO REGISTROVANOG INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 16 Sticanje industrijskog dizajna

1. Industrijski dizajn se stiče donošenjem rešenja o registraciji dizajna i upisom u registar.
2. Datum upisa u registar jednak je datumu donošenja rešenja o sticanju prava na industrijski dizajn.

Član 17 Isključiva prava koja proizilaze iz industrijskog dizajna

1. Vlasnik industrijskog dizajna ima isključivo pravo korišćenja registrovanog dizajna i zabrane trećim licima da se tim dizajnom koriste bez njegovog odobrenja.
2. Korišćenje u smislu stava 1. ovog člana, obuhvaća izradu, ponudu, stavljanje u promet, uvoz, izvoz, korišćenje proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji je dizajn primenjen i skladištenje takvog proizvoda u navedene svrhe.
3. Ako je objava registrovanog industrijskog dizajna odložena u smislu člana 45. ovog zakona, za vreme trajanja odlaganja, vlasnik ima pravo sprečiti treća lica da koriste dizajn u smislu stavu 2. ovog člana, samo ako je to korišćenje rezultat kopiranja registrovanog dizajna.

Član 18 Ograničenja isključivih prava koja proizilaze iz industrijskog dizajna

1. Isključivo pravo ne može se ostvariti u odnosu na:
 - 1.1. radnje učinjene u privatne i nekomercijalne svrhe;
 - 1.2. radnje učinjene u eksperimentalne svrhe;
 - 1.3. radnje umnožavanja u svrhu citiranja ili podučavanja, ako je to u skladu sa dobrim poslovnim običajima i ne nanosi štetu normalnoj upotrebi dizajna te ako se upućuje na njegov izvor.
2. Osim radnji navedenih u stavu 1. ovog člana, isključiva prava koja proizilaze iz industrijskog dizajna nakon registracije ne mogu se ostvariti u odnosu na:
 - 2.1. opremu letelica registrovanih u drugoj državi kada iste privremeno ulaze na teritoriju Kosova;
 - 2.2. uvoz rezervnih i pripadajućih delova na Kosovu, radi popravke tih sredstava;
 - 2.3. vršenje popravki na tim sredstvima.

Član 19 Pravo ranije upotrebe dizajna

1. Treće lice ima pravo ranije upotrebe dizajna, ukoliko može pokazati da je pre dana podnošenja prijave za dizajn ili, ako je zatraženo, pre datuma priznatog prava prvenstva, na teritoriji Republike Kosovo otpočelo savesno korišćenje dizajna ili je izvršilo sve prethodne pripreme u svrhu korišćenja i ako takav dizajn nije stvoren kopiranjem ranije zaštićenog dizajna.
2. Pravo ranije upotrebe trećem licu daje pravo da dizajn koristi u svrhe za koje je namenjen ili za koje su izvršene pripreme pre dana podnošenja prijave za industrijski dizajn ili, ako je zatraženo, pre datuma priznatog prava prvenstva.

3. Pravo ranije upotrebe ne može dati trećim licima pravo na korišćenje dizajna.

4. Pravo prethodne upotrebe ne može se preneti, osim ako je treće lice preduzetnik i ako se dizajn zajedno sa pravom prenosi i privredno društvo u kome su preduzete radnje i izvršene pripreme.

Član 20

Iscrpljenje prava

Stavljanjem u promet od strane vlasnika industrijskog dizajna u Republici Kosovo, proizvoda koji sadrži industrijski dizajn iscrpljuju se isključiva prava u odnosu na taj proizvod za teritoriju Republike Kosovo.

POGLAVLJE V

INDUSTRIJSKI DIZAJN KAO PREDMET SVOJINE

Član 21

Prenos prava

1. Nosilac prava na industrijski dizajn može preneti svoja prava na industrijski dizajn na druga lica. Prenos može biti potpun ili delimičan.

2. Prenos može se upisati u registar i objaviti u biltenu AIS-a na zahtev neke od strana prema njihovom prethodnom dogovoru. Upis prenosa prava u registar potvrđuje ugovorom o prenosu prava ili izjavom overenom kod nadležnog organa za prenos prava i potpisanom od obeju strana.

3. Prenos ima dejstvo na treća lica nakon upisa u registar.

4. Zahtev za upis prenosa prava, takse i podatke koje mora sadržati zahtev uređuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 22

Ugovor o Licenci

1. Vlasnik industrijskog dizajna može izdati isključivu ili neisključivu licencu za korišćenje industrijskog dizajna u celosti ili delimično, za deo ili za celu teritoriju Republike Kosovo.

2. Pravo na korišćenje industrijskog dizajna stiče se na osnovu ugovora o licenci i ima dejstvo na treća lica nakon upisa licence u Registar.

3. Ugovor o licenci mora biti sastavljen u pisanom obliku i potpisan od strane ugovornih strana.

4. Vlasnik industrijskog dizajna može se pozvati na prava koja proizilaze iz dizanja protiv nosioca licence koji krši neku od odredaba iz ugovora o licenci, posebno u odnosu na trajanje licence, oblika u kojem se dizajnom može koristiti, obim proizvoda za koje je licenca data, kvalitet proizvoda koje je nosilac licence proizveo kao i na teritoriju korišćenja dizajna.

5. Nosilac licence može pokrenuti sudski spor u pogledu kršenja prava koja proizilaze iz industrijskog dizajna samo ako se vlasnik industrijskog dizajna sa tim složi.

6. Nosilac licence može izdati pod licencu samo ako je ugovorom određeno.

7. Upis licence vrši se na zahtev vlasnika dizajna ili nosioca licence, pod uslovom da se AIS-u preda primerak ugovora o licenci.

8. Upis ugovora o licenci objavljuje se u bilten AIS-a.

9. Oblik i sadržaj zahteva za upis ugovora o licenci utvrđuju se podzakonskim aktom koje donosi ministar.

Član 23

Pravo zalog na industrijski dizajn

1. Industrijski dizajn može biti predmet zalog.
2. Na zahtev zalogoprimca ili zalogodavca, zalog se upisuje u registar i objavljuje u bilten AIS-a.
3. Sud, koji po službenoj dužnosti sprovodi zalog, obaveštava AIS o sprovođenju zalog prema dizajnu u cilju upisa u registar i objavljivanja u bilten AIS-a.
4. Zalog ima dejstvo na treća lica tek nakon upisa u registar. Registracija zalog objavljuje se u bilten AIS-a.
5. Oblik i sadržaj zahteva za upis zalog utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 24

Postupak izvršenja

1. Industrijski dizajn može biti predmet izvršnog postupka.
2. Nadležni organ koji odlučuje o izvršenju mora odmah obavestiti AIS o postupku izvršenja u vezi dizajna radi upisa u registar i objavljivanja u bilten AIS-a.

Član 25

Stečajni postupak

Kada je industrijski dizajn predmet stečajnog postupka, nadležni organ obaveštava AIS o postupcima nesposobnosti plaćanja radi upisa ovih podataka u registar i objavljivanja u bilten AIS-a.

Član 26

Prijava za upis industrijskog dizajna kao predmet svojine

Odredbe čl. 21, 22, 23, 24. i 25. ovog zakona shodno se primenjuju prijavama za registraciju industrijskog dizajna.

POGLAVLJE VI

PRIJAVA ZA REGISTRACIJU INDUSTRIJSKOG DIZAJNA

Član 27

Pokretanje postupka za registraciju industrijskog dizajna

Postupak registracije industrijskog dizajna započinje podnošenjem prijave AIS-u.

Član 28

Sadržaj prijave

1. Prijava za industrijski dizajn mora sadržati:
 - 1.1. zahtev za registraciju industrijskog dizajna;
 - 1.2. podatke o podnosiocu prijave;
 - 1.3. prikaz dizajna koji treba biti prikladan za umnožavanje. Međutim, ako je prijava za dvodimenzionalni dizajn, a prijava aplikacija sadrži zahtev za odlaganje objave u smislu člana 45. ovog zakona, onda prikaz dizajna AIS-u može obaviti uzorkom.

2. Prijava za industrijski dizajn takođe mora sadržati:

- 2.1. naziv proizvoda u kojem bi dizajn bio sadržan ili na koji bi bio primenjen;
- 2.2. podatke o opunomoćenom zastupniku, punomoćje, ako podnosilac prijave isto ima;
- 2.3. podatke o zajedničkom zastupniku, ako isti postoji.

3. Prijava za industrijski dizajn takođe može sadržati:

- 3.1. opis kojim objašnjava prikaz ili uzorak dizajna;
- 3.2. zahtev za odlaganje objave registrovanog dizajna u skladu sa članom 45. ovog zakona;
- 3.3. klasifikaciju proizvoda prema klasi u kojoj bi dizajn trebao biti sadržan ili na koji bi dizajn trebao biti primenjen, u skladu sa Lokarnskim sporazumom, na osnovu Lokarnske klasifikacije;
- 3.4. podatke o dizajneru ili dizajnerima i navodi da dizajner ili dizajneri ne žele biti navedeni;
- 3.5. podatke o dokazima o prvenstvu iz čl. 33. i 34. ovog zakona.

4. Oblik i sadržina prijave za industrijski dizajn i svi ostali sastojci prijave utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

5. Podaci koji su sadržani u sastojcima iz stava 2. i stava 3. podstav 3.1. i 3.3. ovog člana nemaju uticaj na obim zaštite industrijskog dizajna.

6. Za prijavu plaća se propisana taksa za registraciju i objavu, ako se ne zahteva odlaganje objave u smislu stava 3. podstav 3.2. ovog člana, taksa za objavu zamenjuje se s taksom za produženje roka.

7. Uz prijavu prilože se dokaz o uplati propisane takse.

Član 29

Višestruka prijava za industrijske dizajne

1. Ako prijava sadrži nekoliko dizajna, osim u slučaju njihovih ukrasa, svi proizvodi kojima bi dizajn bio sadržan ili na koje bi dizajn treba biti primenjen moraju se svrstati u isti klasu po Lokarnskoj klasifikaciji.

2. U višestrukoj prijavi mora se naznačiti ukupan broj dizajna za koje zahteva zaštita.

3. Svaki dizajn koji je sadržan u višestrukoj prijavi ili višestrukoj registraciji, može se razmatrati odvojeno od ostalih, u cilju primene odredaba ovog zakona. Dizajn može samostalno, naročito, primeniti, licencirati, predmet zaloge, izvršenog ili stečajnog postupka, odricanja, produženja zaštite ili prenosa, predmet odlaganja ili oglašavanja ništavnim.

4. Višestruka prijava podleže plaćanju dodatne takse za registraciju i objavu.

Član 30

Razdvajanje višestruke prijave

1. Podnosilac prijave može da podeli višestruku prijavu na dve ili više prijave, tako da svaka može da sadrži jedan ili više dizajna proizvoda.

2. Svaka prijava izdvojena iz višestruke prijave zadržava prvenstvo višestruke prijave.

3. Uslovi za razdvajanje višestruke prijave utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

4. Razdvajanje prijave iz stava 1. ovog člana podleže plaćanju takse za razdvajanje prijave i objavu.

Član 31 **Datum prijave**

Datum podnošenja prijave za registraciju industrijskog dizajna je datum kada je podnosilac prijave dostavio AIS-u dokumenta koja sadrže podatke iz člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 32 **Pravo prvenstva**

1. Ako je prijava za registraciju industrijskog dizajna podneta u skladu sa čl. 28. i 29. ovog zakona, podnosilac prijave s datumom podnošenja prijave ima pravo prvenstva u odnosu na svakog drugog podnosioca koji kasnije podnese prijavu za registraciju istog ili identičnog industrijskog dizajna.

2. Prijava podneta u skladu sa Međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Republika Kosovo, stiče pravo prvenstva u skladu sa odredbama dotičnog međunarodnog sporazuma.

3. Pravo prvenstva iz čl. 33. i 34. ovog zakona ima dejstvo tako što se datum prvenstva računa kao datum podnošenja prijave za industrijski dizajn u cilju utvrđivanja prava prvenstva u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 33 **Pravo prvenstva prema Pariskoj konvenciji**

1. Ako je podnosilac prijave za industrijski dizajn po prvi put podneo prijavu u nekoj od zemlji članici Pariske konvencije ili sporazuma o osnivanju Svetske trgovinske organizacije, on ili njegov pravni sledbenik, u cilju podnošenja prijave za industrijski dizajn prema ovom zakonu za isti industrijski dizajn, može se pozvati na datum prvog podnošenja prijave, pod uslovom da prema ovom zakonu prijavu preda AIS-u u roku od šest (6) meseci od datuma podnošenja prve prijave.

2. Podnosilac prijave koji se poziva na pravo prvenstva iz stava 1. ovog člana, AIS-u dostavlja relevantne podatke o prijavi na koju se poziva, državu, datum i broj prijave i u roku od tri (3) meseca od dana podnošenja prijave AIS-u prilaže prepis prve prijave overen od nadležnog organa zemlje članice Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije i prevod overenog prepisa na službeni jezik Republike Kosovo.

3. Ako podnosilac prijave ne ispuni uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, smatra se da pravo prvenstva nije zatraženo.

Član 34 **Izložbeno pravo prvenstva**

1. Ako je podnosilac prijave izlagao proizvod industrijskog dizajna na zvaničnoj izložbi ili na međunarodnoj izložbi zvanično priznatoj na Kosovu ili u zemlji članici Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije, može tražiti priznanje prava prvenstva ako prijavu podnese u roku od šest (6) meseci od dana prvog izlaganja tog proizvoda.

2. Podnosilac prijave koji se poziva na pravo prvenstva po osnovu datuma izlaganja proizvoda, dužan je da uz prijavu AIS-u dostavi u roku od tri (3) meseca i potvrdu nadležnog organa zemlje članice Pariske konvencije ili Svetske trgovinske organizacije koji potvrđuje podatke o vrsti izložbe, mestu održavanja izložbe, datumu otvaranja i zatvaranja, datum prvog izlaganja proizvoda iz prijave i dokaze da je dizajn proizvoda identičan onom koji je naveden u prijavi.

3. Ako podnosilac prijave ne ispuni uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, smatra se da pravo prvenstva nije zatraženo.

Član 35 **Uverenje o prvenstvu**

Na zahtev podnosioca prijave ili vlasnika industrijskog dizajna i nakon plaćanja fiksne takse, AIS izdaje uverenje o prvenstvu.

POGLAVLJE VII **REGISTRACIJA DIZAJNA**

Član 36 **Registar**

1. AIS vodi registar prijave za registraciju industrijskih dizajna koji ispunjavaju uslove iz člana 28. ovog zakona i kojima je priznat datum podnošenja prema članu 31. ovog zakona, kao i registar registrovanih industrijskih dizajna kojima nije odbijena registracija prema članu 42. ovog zakona.
2. Sadržaj registra utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
3. Registar je javan.
4. Ako prijava sadrži zahtev za produženje roka za objavu registracije u skladu sa članom 45. ovog zakona, informacija za ovu prijavu ili registraciju nije javna pre objave registracije u skladu sa članom 44. ovog zakona.
5. Na zahtev zainteresovane strane i po uplati propisane takse, AIS izdaje izvod iz registra.

Član 37 **Bilten AIS-a**

AIS objavljuje svoj bilten sa podacima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 38 **Takse**

1. Za sve postupke predviđene ovim zakonom plaćaju se propisane takse.
2. Taksa se određuje u visini koja je potrebna za pokrivanje troškova razmatranja prijave i vođenja postupka.
3. Visina takse utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
4. Ako predviđene takse nisu plaćene, prijava ili zahtev se odbija, a u slučaju neplaćanja takse za produženje zaštite industrijskog dizajna, dizajn prestaje da važi, gubi prava.

Član 39 **Istraživanje novine dizajna**

Na zahtev zainteresovane strane i po uplati propisane takse, AIS pruža usluge istraživanja novine registrovanih dizajna koji su na snazi u Republici Kosovo.

Član 40 **Utvrđivanje datuma podnošenja prijave za industrijski dizajn**

1. Po prijemu prijave, AIS za utvrđivanje datuma podnošenja prijave, razmatra da li prijava ispunjava uslove iz člana 28. ovog zakona.
2. Ako prijava ne ispunjava uslove za priznavanje datuma podnošenja prijave, AIS poziva podnosioca prijave da u

roku od šezdeset (60) dana od dana prijema poziva otkloni ove nedostatke.

3. Ako podnosilac prijave u propisanom roku otkloni nedostatke u skladu sa stavom 2. ovog člana, AIS priznaje kao datum podnošenja prijave onaj datum kad je podnosilac prijave otklonio nedostatke.

4. Nakon priznanja datuma podnošenja prijave, AIS poziva podnosioca prijave koji nije dostavio dokaz o plaćenju taksi, da AIS-u dostavi dokaz o uplati u roku od trideset (30) dana od dana prijema poziva.

5. Ako podnosilac prijave u određenom roku ne postupi po pozivu, AIS rešenjem odbacuje prijavu.

6. Prijava kojoj je priznat datum podnošenja ne može se izmeniti proširenjem obima zaštite dizajna.

7. Na zahtev podnosioca prijave ili vlasnika registrovanog dizajna, dozvoljava se ispravka imena ili adrese podnosioca prijave, vlasnika dizajna ili ispravka drugih tehničkih grešaka, pod uslovom da se predmet zaštite ne proširi i po uplati dodatnih taksi.

8. Sadržaj zahteva za izmene iz stava 7. ovog člana utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 41 **Formalno razmatranje prijave**

1. Formalnim razmatranjem prijave AIS utvrđuje da li podneta prijava ispunjava uslove iz člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona, odnosno uslove iz člana 29. ovog zakona za višestruku prijavu.

2. Ako prijava ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, AIS poziva podnosioca prijave da u roku od šezdeset (60) dana otkloni nedostatke u prijavi.

3. Na zahtev podnosioca prijave, rok iz stava 2. ovog člana, uz plaćanje dodatne takse, može se produžiti za još najviše šezdeset (60) dana.

4. Ako podnosilac prijave za dizajn ne postupi po pozivu, prijava se rešenjem odbacuje.

Član 42. **Odbijanje registracije industrijskog dizajna**

1. AIS rešenjem odbija registraciju industrijskog dizajna ako:

1.1. dizajn ne ispunjava svojstva iz člana 3. stav 1. podstav 1.5. ovog zakona;

1.2. dizajn ne ispunjava uslove iz člana 10. ovog zakona; ili

1.3. dizajn predstavlja nedopuštenu upotrebu bilo kojeg od elementa proizvoda iz člana 6. Pariske konvencije, ili oznaka, obeležja ili grbova i drugih natpisa, osim onih koji su predviđeni članom 6. Pariske konvencije, a koji će se utvrditi podzakonskim aktom koji donosi ministar.

2. AIS može delimično odbiti registraciju industrijskog dizajna iz razloga navedenih u stavu 1. podstav 1.2. i 1.3. ovog člana ako dizajn ispunjava uslove za registraciju zadržavajući oblik i istovetnost dizajna.

3. Odluka o odbijanju registracije dizajna ne donosi se ako podnosilac prijave prethodno nije pismeno obavešten o razlozima odbijanja i pozvan da odustane od prijave ili da istakne svoje primedbe o razlozima odbijanja registracije.

4. Podnosilac prijave ima pravo da u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog obaveštenja iz stava 3. ovog člana, istakne svoje pismene primedbe na razloge odbijanja registracije, te da podnese dokaze o mogućim novim podacima koji bi mogli uticati na konačnu odluku AIS-a.

5. Na zahtev podnosioca prijave, rok iz stava 4. ovog člana, uz plaćanje propisane takse, može se produžiti najviše

za šezdeset (60) dana.

Član 43 **Registracija**

Ako prijava ispunjava uslove za registraciju dizajna iz člana 41. ovog zakona, a prijava nije odbijena ili delimično odbijena prema članu 42. ovog zakona, AIS rešenjem registruje dizajn, pod uslovom da je plaćena taksa za registraciju industrijskog dizajna plaćena.

Član 44 **Objava industrijskog dizajna**

1. Registrovani dizajn objavljuje se u biltenu AIS-a. Registrovani dizajn proizvodi pravna dejstva prema trećim licima od dana objavljivanja u zvaničnom biltenu AIS-a.
2. Podaci o objavi utvrđuju se podzakonskim aktom koje donosi ministar.

Član 45 **Odlaganje objave**

1. Podnosilac prijave može uz prijavu da podnese i zahtev za odlaganje objave registrovanog dizajna za period do dvanaest (12) meseci od datuma podnošenja prijave ili, ako je zatraženo, od datuma priznatog prvenstva.
2. Nakon zahteva i ispunjenja uslova iz stava 1. ovog člana, dizajn se registruje, a predstavljanje dizajna i svi podaci u vezi sa dosijeom prijave ne smeju postati dostupni javnosti.
3. AIS objavljuje u biltenu zahtev za odlaganje objave registrovanog industrijskog dizajna, kojem se prilažu podaci o vlasniku registrovanog dizajna, datum podnošenja prijave, a drugi podaci utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
4. U slučaju iz stava 1. ovog člana, AIS, nakon isteka perioda odlaganja objave, e poziva podnosioca prijave ili vlasnika dizajna da u roku od trideset (30) dana od dana prijema poziva dostavi fotografije i grafičke prikaze dizajna u smislu člana 28. stav 1. podstav 1.3. ovog zakona.
5. Ako vlasnik dizajna ne postupi u skladu sa pozivom iz stava 4. ovog člana ili ako nije plaćena taksa za održavanje za prvi peto (5) godišnji period zaštite dizajna, smatra se da dizajn nije proizveo pravna dejstva.
6. Ako je reč o višestrukoj prijavi iz člana 29. ovog zakona. odredbe stavova 1. i 3. ovog člana mogu se primeniti i na neke dizajne sadržane u toj prijavi.

Član 46 **Isprava o industrijskom dizajnu**

1. Na zahtev vlasnika industrijskog dizajna i nakon plaćanja propisane takse, AIS izdaje ispravu za industrijski dizajn.
2. Sadržina isprave utvrđuje se podzakonskim aktom koje donosi ministar.

POGLAVLJE VIII **OBIM I TRAJANJE ZAŠTITE DIZAJNA**

Član 47 **Obim zaštite**

1. Zaštita koja proizlazi iz industrijskog dizajna uključuje svaki dizajn koji na informisanog korisnika ne ostavlja

drugačiji ukupni utisak.

2. Pri utvrđivanju obima zaštite uzima se u obzir stepen slobode dizajnera prilikom stvaranja dizajna.

Član 48 **Trajanje zaštite**

1. Nakon registracije od strane AIS-a, dizajn je zaštićen za period od pet (5) godina, računajući od datuma podnošenja prijave.

2. Zaštita industrijskog dizajna može se produžavati za periode od po pet (5) godina, a najduže za ukupan period od dvadeset pet (25) godina, računajući od datuma podnošenja prijave.

Član 49 **Produženje registracije**

1. Registracija industrijskog dizajna produžava se na zahtev vlasnika prava ili od ovlašćenog lica, pod uslovom da je plaćena propisana taksa. Zahtev za produženje roka podnosi se i taksa platiti u roku od dvanaest (12) meseci, rok koji ističe poslednjeg dana u mesecu kada prestaje zaštita. Ako se zahtev za produženje registracije dizajna ne podnese u propisanom roku, rok se može produžiti za još šest (6) meseci, i u tom slučaju se plaća dodatna taksa.

2. Produženje registracije počinje dan posle isteka prethodnog perioda zaštite.

3. Produženje se upisuje u registar i objavljuje u bilten AIS-a.

4. Propisana taksa u smislu st. 1. i 2. ovog člana i podaci koje treba da sadrži prijava za produženje registracije industrijskog dizajna utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 50 **Žalbe na odluku AIS-a**

1. Protiv odluka AIS-a može se izjaviti žalba u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke.

2. Komisija za žalbe razmatra žalbe u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe (odluke).

3. Ministar rešenjem osniva Komisiju za žalbe.

4. Protiv odluka Komisije za žalbe može se izjaviti žalba nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke.

5. Komisija je odgovorna za razmatranje i rešavanje svih žalbi koje su strane izjavile na odluke AIS-a. Komisija obavlja svoj posao samostalno, pošteno, savesno i nepristrasno.

6. Postupci i rad Komisije za žalbe reguliše se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

POGLAVLJE IX **PRESTANAK VAŽENJA INDUSTRIJSKOG DIZAJNA**

Član 51 **Prestanak važenja industrijskog dizajna**

1. Industrijski dizajn prestaje da važi:

1.1. istekom perioda zaštite iz čl. 48. i 49. ovog zakona;

1.2. na osnovu odricanja;

1.3. na osnovu oglašanja ništavosti.

2. Prestanak važenja industrijskog dizajna upisuje se u registar i objavljuje u bilten AIS-a.

Član 52

Odricanje od industrijskog dizajna

1. Odricanje od industrijskog dizajna vrši se putem pismene izjave vlasnika AIS-u. Izjava proizvodi pravno dejstvo danom upisa u registar.

2. U slučaju odricanja od dizajna koji podleže odlaganju roka za objavu, smatra se da dizajn nije proizveo ovim zakonom određena dejstva.

3. Vlasnik može se delimično odreći od dizajna ukoliko njegov izmenjeni oblik ispunjava uslove za zaštitu i ako je zadržan identitet dizajna.

4. Ako je licenca registrovana, odricanje od dizajna upisuje se u registar samo ako vlasnik dizajna dokaže da je obavestio nosioca licence o svojoj nameri da se odrekne od svog dizajna.

5. Ako je u vezi dizajna sudu podnet zahtev u smislu člana 71. ovog zakona, AIS ne upisuje odricanje u registar bez saglasnosti podnosioca zahteva.

Član 53

Potpuno ili delimično oglašavanje ništavim registrovanog industrijskog dizajna

1. AIS rešenjem oglašava registrovani industrijski dizajn potpuno ili delimično ništavim ako:

1.1. dizajn nije dizajn u smislu člana 3. stav 1. podstav 1.5. ovog zakona;

1.2. dizajn ne ispunjava zahteve iz čl. 5, 6, 7, 8, 9. i 10. ovog zakona;

1.3. podnosilac prijave ili vlasnik registrovanog dizajna nema pravo na isti prema ovom zakonu;

1.4. je dizajn u suprotnosti sa ranijim dizajnom koji je postao dostupan javnosti nakon dana podnošenja prijave, ili ako je traženo pravo prvenstva, nakon datuma priznavanja prava prvenstva i koji je od ranijeg datuma zaštićen registrovanim dizajnom u Republici Kosovo ili prijavom za to pravo;

1.5. je u stvaranju kasnijeg dizajna koristi znak razlikovanja, a vlasnik prava na znak razlikovanja ima pravo da zabrani takvu upotrebu;

1.6. dizajn predstavlja neovlašćenu upotrebu dela koje je zaštićenog prema zakonu o autorskim pravima;

1.7. dizajn predstavlja nedopuštenu upotrebu proizvoda navedenih u članu 6. Pariske konvencije ili oznaka, obeležja, grbova i natpisa koji nisu obuhvaćeni članom 6. Pariske konvencije, te koji će se utvrditi a podzakonskim aktom koji donosi ministar.

2. Kad se industrijski dizajn oglasi delimično ništavim, dizajn se može zadržati u izmenjenom obliku ukoliko u tom obliku ispunjava uslove za zaštitu i ako je zadržan identitet dizajna.

Član 54

Zahtev oglašavanje ništavim

1. Zahtev za oglašavanje dizajna ništavim prema članu 53. ovog zakona podnosi se AIS-u u pisanom obliku.

2. Zahtev za oglašavanje ništavim može se podneti za vreme perioda zaštite. Zahtev može se podneti i nakon prestanka važenja dizajna, ako podnosilac zahteva dokaže da je protiv njega pokrenut postupak zbog povrede dizajna ili da je pokrenuo sudski postupak za utvrđivanje činjenice da nije došlo povrede dotičnog industrijskog dizajna.
3. Zahtev iz stava 1. 1. ovog člana neće se razmatrati dok se ne uplati propisana taksa.
4. Sadržina zahteva za oglašavanje ništavim utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi ministar.
5. Na razloge za oglašavanje ništavim industrijskog dizajna iz člana 53. stav 1. podstav 1.3. ovog zakona može se pozivati samo lice koje prema ovom zakonu ima pravo na industrijski dizajn.
6. Na razloge za oglašavanje ništavim industrijskog dizajna iz člana 53. stav 1. podstav 1.4, 1.5. i 1.6. ovog zakona može se pozivati samo podnosilac prijave ili vlasnik osporenog prava.
7. Na razloge za oglašavanje ništavim industrijskog dizajna iz člana 53. stav 1. podstav 1.7. ovog zakona može se pozivati samo lice ili subjekat čija su prava upotrebom istog povređena.
8. Ne prejudicirajući odredbe iz st. 5, 6. i 7. ovog člana, predlog za oglašavanje ništavim industrijskog dizajna može podneti bilo koje fizičko ili pravno lice.

Član 55 **Razmatranje zahteva o oglašavanju ništavim**

1. AIS razmatra zahtev za oglašavanje ništavim industrijskog dizajna.
2. Ako AIS utvrdi da je zahtev za oglašavanje ništavim prihvatljiv, AIS ocenjuje da li razlozi za ništavost navedeni u prijavi prejudiciraju održavanje industrijskog dizajna.
3. Prilikom razmatranja zahteva, AIS poziva strane da podnesu primedbe u vezi sa zahtevom u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog poziva.
4. Na zahtev stranke, rok iz stava 3. ovog člana može se produžiti za još šezdeset (60) dana, po uplati propisane takse.
5. Ako nisu ispunjeni uslovi za oglašavanje dizajna ništavim iz člana 53. ovog zakona, AIS rešenjem odbija zahtev za oglašavanje ništavim.

Član 56 **Učešće navodnog prekršioca u postupku**

1. U slučaju podnošenja zahteva za oglašavanje ništavim registrovanog industrijskog dizajna podnetog tokom perioda zaštite i sve dok AIS ne donose rešenje, treće lice koje dokaže da je protiv njega pokrenut sudski postupak zbog povrede tog dizajna, te i podnosilac zahteva za oglašavanje ništavim može da se pridruži kao strana u postupku za oglašavanje dizajna ništavim, a jedan takav zahtev podnosi se AIS-u.
2. Stav 1. ovog člana primenjuje se i u slučajevima kada treće lice dokaže da je vlasnik prava na industrijski dizajn zatražio da prekine sa navodnom povredom dizajna, a treće lice je pokrenulo postupak za utvrđivanje činjenice da nije došlo do povrede industrijskog dizajna.
3. Zahtev za pridruživanje kao strana mora se podneti u pisanom obliku i sadržati obrazloženje za pridruživanje. Zahtev se razmatra u skladu sa članom 54. stav 3. ovog zakona po uplati propisane takse.

Član 57 **Pravna dejstva oglašavanja ništavim**

Ako se industrijski dizajn oglasi ništavim, sva pravna dejstava koja proističu iz registracije istog su nevažeća.

POGLAVLJE X **OSTVARIVANJE GRAĐANSKOPRAVNIH PRAVA**

Član 58 **Nadležni sud**

Za sve slučajeve povrede industrijskog dizajna odlučuje nadležni sud u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Član 59 **Lica koja imaju pravo da zatraže primenu prava na dizajn**

Pored vlasnika dizajna i lica koja on opunomoći, primena prava na dizajn stečena ovim zakonom imaju pravo da od vlasnika dizajna zatraže i nosioci isključive licence do meri do koje su stekli pravo na upotrebu industrijskog dizajna po osnovu ugovora o licenci prema ovom zakonu.

Član 60 **Zahtev utvrđivanje i zahtev za prestanak povrede dizajna**

1. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak za utvrđivanje povrede prava na njegov dizajn zahtevajući utvrđivanje povrede protiv lica koje je neovlašćenim preduzimanjem neke od radnji iz člana 17. ovog zakona povredilo pravo na dizajn.
2. Vlasnik industrijskog dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je neovlašćenim preduzimanjem neki od radnji iz člana 17. ovog zakona povredilo dizajn, zahtevajući prestanak takvih ili sličnih povreda i u buduće.
3. Vlasnik dizajna može da pokrene sudski postupak protiv lica koje je neovlašćenim preduzimanjem neke radnje prouzrokovalo povredu ili pretnju da će dizajn biti povređen, i da zatraži zabranu tih radnji.
4. Postupak iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, može se pokrenuti protiv lica koje prilikom obavljanja svoje poslovne delatnosti pruža usluge koje se koriste u radnjama kojima se povređuju dizajn ili od kojih prei povreda dizajna.
5. Na zahtev odgovornog lica prema kojem se primenjuje mere iz čl. 60. i 61. ovog zakona. sud može da, umesto primene mera, naložiti da se oštećenom odredi novčana naknada, ukoliko nije postojala namera i iz nehata, ako bi preduzimanje predmetnih mera prouzrokovalo nesrazmernu štetu i ako se novčana naknada oštećenom čini opravdano zadovoljavajućom.

Član 61 **Zahtev za oduzimanje i uništavanje proizvoda**

1. Vlasnik dizajna može pokrenuti sudski postupak protiv svakog lica koje je neovlašćenim preduzimanjem neke od radnji iz člana 17. ovog zakona povredilo dizajn, zahtevajući da se na teret učinioca, proizvodi kojima se povređuje dizajn uklone sa tržišta, oduzmu ili unište.
2. Sud određuje odgovarajuću meru iz stava 1. ovog člana na teret tuženog, osim ako postoje posebni razlozi da tako ne postupi.
3. Prilikom određivanja mere iz stava 1. ovog člana suda će paziti da budu srazmerno povredi.

Član 62**Zahtev za naknadu štete, za uobičajenu naknadu i sticanje bez osnova**

1. Vlasnik dizajna može pokrenuti sudski postupak protiv lica koje je svesno ili opravdano bilo svesno neovlašćenim preduzimanjem neke od radnje iz člana 17. ovog zakona prouzrokovalo štetu i da zahteva naknadu nastale štete u skladu sa zakonskim odredbama.
2. Prilikom određivanja iznosa štete sud uzima u obzir sve relevantne aspekte, kao što su negativne ekonomske posledice, uključujući gubitak dobiti koja je prouzrokovana oštećenom ili sticanje bez osnova učinioca i druge elemente ekonomskih faktora kao što su moralne predrasude prouzrokovane nosiocu prava od strane učinioca. Alternativno stavu 1. ovog zakona, u odgovarajućim slučajevima, naknada može se obračunati kao paušalni iznos na osnovu elemenata kao što su iznosi licenca ili taksa koje bi bile ostvarive da je od vlasnika licence učinilac zahtevao licencu za upotrebu dizajna.
3. Ako učinilac nije bio svestan da je umešan u povredu, sud može naložiti vraćanje stečenu dobiti koju je prekršilac ostvario neovlašćenim korišćenjem dizajna u skladu sa opštim pravilima sticanja bez osnova ili naknade štete iz Zakona o obligacionim odnosima.
4. Zahtevi iz čl. 60. i 61 ovog zakona i st. 1, 2. i 3. ovog člana mogu da se podnesu u roku od tri (3) godine od dana kada je tužilac saznao za povredu ili štetu i učinioca, a najdocije u roku od pet (5) godina od dana povrede ili datuma poslednje povrede u slučaju kontinuiranog ponavljanja, osim ako relevantnim Zakonom o obligacionim odnosima nije drugačije određeno.

Član 63**Zahtev za objavljivanje presude**

1. Vlasnik dizajna može da zahteva da se presuda suda kojom je utvrđena potpuna ili delimična povreda prava na dizajn objavi u sredstvima javnog informisanja o trošku tuženog.
2. Sud će, u granicama tužbenog zahteva, odlučiti o potpunom ili delimičnom objavljivanju presude i u kojim sredstvima javnog informisanja će se objaviti.

Član 64**Zahtev za pružanje informacija**

1. Vlasnik industrijskog dizajna, koji je pokrenuo građanski postupak za zaštitu dizajna od povrede, može zatražiti informacije o poreklu i distributivnoj mreži proizvoda kojima se povređuje dizajn.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana može se podneti u obliku tužbe za određivanje privremenih mera protiv:
 - 2.1. lica protiv kojeg je podneta tužba u skladu sa stavom 1. ovog člana;
 - 2.2. lica u čijem posedu je pronađena roba kojom je povređen dizajn na komercijalnoj osnovi;
 - 2.3. lica za koje je utvrđeno da je koristio usluge za koje se sumnja da povređuju dizajn na komercijalnoj osnovi;
 - 2.4. lica koja prilikom obavljanja svojih poslovnih delatnosti pružaju usluge ili koriste pružene usluge u sumnjivim aktivnostima koje povređuju dizajn; ili
 - 2.5. lica za koje je dokazano da je uključeno u proizvodnju ili distribuciju proizvoda ili u pružanju sumnjivih usluga koje povređuju dizajn.
3. Zahtev za pružanje informacija o poreklu i distributivnoj mreži proizvoda i usluga iz stava 1. ovog člana može da obuhvati naročito:

3.1. podatke o imenima/nazivima i adresama proizvođača, distributera, dobavljača i drugim prethodnim vlasnicima proizvoda i usluga, prodavcima na veliko i malo;

3.2. podatke o proizvedenim, isporučenim, primljenim i naručenim količinama, kao i ceni proizvoda i usluga.

4. Ako dotično lice iz neopravdanih razloga odbije da pruži informacije, isto odgovara za pričinjenu štetu, u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

5. Odredbe ovog člana ne isključuju:

5.1. pravo nosioca prava da dobiju potpune informacije;

5.2. korišćenje u građanskim i krivičnim postupcima informacija dostavljenih u skladu sa ovim članom;

5.3. odgovornost za zloupotrebu prava na informaciju;

5.4. pravo da se odbije davanje informacija kojim bi se primoralo lice iz st. 1. i 2. ovog člana da prizna učešće bliže rodbine u povredi dizajna;

5.5. odredbe koje uređuju zaštitu poverljivih izvora informacija ili obradu ličnih podataka.

6. Odredbe ovog člana ne primenjuju se na čl. 66. i 61. ovog zakona koji regulišu pribavljanje i obezbeđivanje dokaza.

Član 65

Zahtev za sudski prenos prava na dizajn

1. Ako prijavu za dizajn podnosi neovlašćeno lice ili je upisan u registar na ime lica protivno odredbama čl. 11, 12, 13. i 14. ovog zakona, ovlašćeno lice može podneti sudu zahtev za prenos industrijskog dizajna ili zahtev da se u registar upiše kao dizajner u skladu sa članom 16. ovog zakona.

2. Ovlašćeno lice iz stava 1. ovog člana može da pokrene sudski postupak za prenos dizajna za sve vreme trajanja zaštite industrijskog dizajna.

3. Sud odmah, po službenoj dužnosti, obaveštava AIS o presudi protiv koje se ne može izjaviti žalba, u cilju upisa prenosa u registar za objavljivanje u bilten AIS-a.

4. Ako se dizajn prenese presudom, licenca i druga prava upisana u korist trećih lica, prestaju danom upisa prenosa u registar.

5. Ako se pre upisa sudskog prenosa dizajna neovlašćeni nosilac dizajna ili korisnik licence koristi dizajnom ili obavio ozbiljne pripreme za korišćenje u dobroj veri, sud im može dodeliti pravo neisključive licence za takvo korišćenje i to nakon zahteva podnetog sudu najkasnije u roku od tri (3) meseca od dana upisa prenosa.

Član 66

Privremene mere zbog povrede dizajna

1. Na zahtev vlasnika dizajna koji potvrđuje da je dizajn povređen ili da prei opasnost od povrede, sud može odrediti privremene mere u cilju prestanka ili sprečavanja povrede, a naročito:

1.1. naloži navodnom učiniocu da prestane ili odustane od radnji kojima se povređuje industrijski dizajn, ovaj nalog sud može izreći i protiv posrednika čije usluge koriste treća lica da bi povredili dizajn;

1.2. naloži oduzimanje ili predaju proizvoda koji povređuju neki od dizajna da bi sprečili izlazak na tržište ili kretanje u okviru poslovnih kanala i uklanjanje proizvoda sa tržišta.

2. U slučaju povrede na komercijalnom osnovu, na zahtev nosioca dizajna, koji dokaže okolnosti koje mogu ugroziti reparaciju štete, sud, pored privremenih mera iz stava 1. ovog člana, može naložiti privremenu zaplenu pokretne i nepokretne imovine navodnog učinioca, uključujući i zamrzavanje bankovnih računa i druge imovine.

3. Radi određivanja i izvršenja privremenih mera iz stava 2. ovog člana, sud može zatražiti od protivne strane ili dotičnih lica da dostave finansijske i poslovne dokumente ili pristup relevantnim podacima. Sud osigurava zaštitu poverljivosti ovih podataka i zabranjuje svaku zloupotrebu ovih podataka.

4. Privremene mere iz st. 1, 2. i 3. ovog člana mogu se odrediti bez obaveštavanja protivne strane, ako podnosilac predloga dokaže da druge mere ne bi bile efikasne ili da bilo kakva docnjenja istom mogu naneti nenadoknadivu štetu. U tom slučaju, strane se obaveštavaju bez odlaganja, a najkasnije po sprovođenju mera. Rasprava, uključujući pravo na saslušanje, održava se na zahtev protivne strane radi odlučivanja, u razumnom roku, nakon obaveštavanja o merama, da li takve mere treba preinačiti, opozvati ili potvrditi.

5. Rešenjem kojim je određena privremena mera, sud određuje trajanje mere i ako je mera određena pre početka merodavnog postupka, rok u kojem mora podneti tužbu radi opravdanja mere, koji ne može biti duži od dvadeset (20) radnih dana ili trideset jednog (31) kalendarskog dana od dana obaveštenja o privremenoj meri, koji god da je duži. Ako meritorni postupak ne bude pokrenut u gore navedenom roku, tuženi može da zahteva ukidanje ili prestanak dejstva privremenih mera.

6. Za mere iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, sud od nosioca dizajna zahteva bilo kakav dokaz koji opravdava dovoljan stepen sigurnosti da je on nosilac prava i da su prava povređena ili da je takva povreda neizbežna.

7. Ako se privremena mera ukine ili istekne zbog radnje ili propusta tužioca, ili ako se utvrdi da povreda nije učinjena ili da nije postojala pretnja od povrede dizajna, na zahtev protivne strane sud može naložiti tužiocu da obezbedi adekvatnu naknadu bilo kakvu štetu nanetu ovim merama.

Član 67

Privremene mere za obezbeđenje očuvanje dokaza

1. Na zahtev vlasnika dizajna, koji je pružio dokaze radi utvrđivanja da je dizajn povređen ili da će biti povređen, te postoji mogućnost da se relevantni dokaz ne može ili uz velike poteškoće obezbediti, sud može i pre početka postupka po meritornoj stvari odrediti privremenu meru radi obezbeđenje dokaza pod uslovom zaštite poverljive informacije.

2. Privremenom merom iz stava 1. ovog člana, sud može naročito odrediti:

2.1. detaljan opis proizvoda za koje se sumnja da su povredili dizajn, sa ili bez uzimanja uzorka;

2.2. oduzimanje proizvoda kojima se povređuje dizajn;

2.3. oduzimanje materijala i sredstva koji su upotrebljeni za proizvodnju, distribuciju proizvoda kojima je povređen dizajn, te dokumentacije koja se na to odnosi.

3. Privremene mere iz stava 1. ovog člana mogu se odrediti, ako je potrebno, i bez saslušanja protivne strane, ako podnosilac predloga potvrdi i učini verovatnim da prei opasnost od uništenja dokaza ili da svako odlaganje nosiocu dizajna može naneti nenadoknadivu štetu. Protivne strane se bez odlaganja obaveštavaju o određivanju privremene mere, a najkasnije do izvršenja mera. Rasprava, uključujući pravo na saslušanje, održava se na zahtev protivne strane radi odlučivanja, u razumnom roku, nakon obaveštavanja o merama, da li takve mere treba preinačiti, ukinuti ili potvrditi.

4. Rešenjem kojim je određena privremena mera, sud određuje trajanje mere i ako je mera određena pre početka sudskog postupka, rok u kojem podnosilac mora podneti pravne radnje radi opravdanja mere, koji ne može biti duži od dvadeset (20) radnih dana ili trideset jednog (31) kalendarskog dana, koji god da kasnije istekne, od dana obaveštenja tužioca o privremenoj meri i ako tužba ne bude podneta u ovom roku, privremeni mera će se ukinuti.

5. Sud je ovlašćen da odredi da se mere za obezbeđenje dokaza uslove polaganje odgovarajućih sredstava obezbeđenja ili ekvivalentnog obezbeđenja na teret tuženog u cilju obezbeđenja naknade za svaku pretpostavku iz stava 6. ovog člana.

6. Ako se privremene mere za obezbeđenje dokaza ukinu ili isteknu zbog bilo kojih radnji ili propusta tužioca ili ako se utvrdi da povreda nije učinjena ili da nije postojala pretnja od povrede dizajna, na zahtev protivne strane sud može naložiti tužiocu da tuženom da odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu nanetu ovim merama.

Član 68

Obezbeđivanje dokaza tokom građanskog postupka

1. Kada stranka u građanskom postupku zatraži dokaze za koje tvrdi da se nalaze kod protivne strane ili pod kontrolom iste, sud poziva protivnu stranu da podnese takve dokaze u određenom vremenskom roku.

2. Na zahtev strane koje je podnela dokaze kojima potkrepljuje navode o povredi određenog dizajna na komercijalnoj osnovi radi sticanja materijalne ili ekonomske koristi, te kada se u postupku poziva na: bankovne, finansijske ili komercijalne dokumente pod kontrolom protivne strane, sud poziva protivnu stranu da podnese takve dokaze u određenom vremenskom roku, pod uslovom čuvanja poverljive informacije.

3. Kada stranka koja je pozvana da podnese dokaze poriče da se ti dokazi nalaze kod nje i da su pod njenoj kontroli, sud može radi utvrđivanja te činjenice izvesti dokaze.

Član 69

Hitan postupak

1. Postupak zbog povrede dizajna je hitan.

2. Na zahtev suda ili stranke koja je pokrenula postupak zbog povrede prava na dizajn, AIS prihvata zahtev za oglašavanje ništavnim rešenja o upisu industrijskog dizajna koji je podnet pre ili u toku postupka i po njemu hitno postupati. Sud može da odluči da, s obzirom na okolnosti slučaja prekine postupak do donošenja konačne odluke na zahtev strane za oglašavanje ništavnim industrijskog dizajna.

3. Mere predviđene od člana 58. do člana 69. ovog zakona primenjuju se na svaku povredu industrijskog dizajna, osim ako drugi zakoni ne predviđaju povoljnija mere za nosioca dizajna.

4. Mere, postupci i sredstva od člana 58. do člana 69. ovog zakona moraju biti pravični, ravnopravni, proporcionalni, pristupačni i povratni. Ne treba da predvide neopravdane vremenske rokove ili neopravdana docnjenja, te da se primenjuju na način na koji se sprečava stvaranje barijera legitimnoj trgovini i da pruže zaštitu od povrede istih.

5. Na postupke od člana 58. do člana 69. ovog zakona primenjuju se odredbe relevantnom Zakona o parničnom postupku o troškovima postupka za odobravanje troškova i troškova uspešne strane. Svaki trošak postupka snosi strana koja izgubi u sporu. Naročito, zakonski troškovi i tarife moraju uključiti sve povezane troškove, i to: troškove svedoka, tarife za advokate, veštake i tehničke savetnike stranaka i troškove za otkrivanje učinilaca.

POGLAVLJE XI ZASTUPANJE

Član 70

Zastupanje od strane ovlašćenih zastupnika

1. Fizička ili pravna lica koja imaju prebivalište ili sedište u Republici Kosovo mogu da ostvaruju svoja prava prema ovom zakonu i preko ovlašćenih zastupnika, koji su upisani u Registar zastupnika koji vodi AIS.

2. Strana fizička ili pravna lica koja nemaju prebivalište ili sedište u Republici Kosovo mogu da ostvaruju svoja prava prema ovom zakonu u postupcima pred AIS-om samo preko ovlašćenih zastupnika koji su upisani u Registar

zastupnika koji vodi AIS.

Član 71

Ovlašćeni zastupnici

1. Zastupanje fizičkih ili pravnih lica pred AIS-om može se obaviti putem ovlašćenih predstavnika koji su upisani odlukom AIS-a u Registar zastupnika koji vodi AIS.
2. AIS upisuje u i ispisuje iz Registra ovlašćenih zastupnika zavisno od toga da li to lice ispunjava ili ne ispunjava uslove propisane podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 72

Punomoćje ovlašćenih zastupnika

1. Ovlašćeni zastupnik za industrijski dizajn može zastupati fizičko ili pravno lice pred AIS-om na osnovu punomoćja fizičkog ili pravnog lica.
2. Punomoćje se može dati za jednu ili više prijava ili upisa industrijskih dizajna, bilo postojećih ili budućih.
3. Punomoćje koje se odnosi na sve prijave i upise industrijskih dizajna fizičkog lica ili pravnog lica poznato je kao opšte punomoćje.
4. Punomoćje može da bude ograničeno samo na neke određene radnje koje se preduzimaju pred AIS-om.
5. U slučaju odustajanja od industrijskog dizajna, punomoćje mora sadržati jasne zahteve koje je naveo vlasnik dizajna.

Član 73

Opoziv punomoćja

1. Vlasnik dizajna može u bilo kom trenutku opozvati punomoćje dato zastupniku dizajna.
2. Po obaveštenju o promeni zastupnika, AIS nastavlja da komunicira sa novim zastupnikom dizajna ili neposredno sa vlasnikom dizajna.
3. Ako je vlasnik dizajna dao dva ili više punomoćja različitim zastupnicima za isti dizajn, važi poslednje punomoćje.

Član 74

Podnošenje punomoćja

1. Zastupnik industrijskog dizajna koji tvrdi da je opunomoćen da zastupa vlasnika pred AIS-om, ali AIS-u ne dostavi punomoćje u cilju potvrde navoda, poziva se da u roku od šezdeset (60) dana od datuma prijema poziva dostavi validno punomoćje.
2. Na zahtev zastupnika industrijskog dizajna, rok može se produžiti za još šezdeset (60) dana od datuma isteka roka iz stava 1. ovog člana.
3. Ako zastupnik industrijskog dizajna ne dostavi AIS-u validno punomoćje u predviđenom roku i nastavi da postupa u svoje ime, radnje koje je preduzeo zastupnik smatraće se kao da nisu ni preduzete.

Član 75

Odnos sa drugim pravima industrijske svojine

Odredbe ovog zakona ne utiču na primenu drugih zakonskih odredbi koje se odnose na žigove ili druge znakove razlikovanja, patente i odredbe koje uređuje građanskopravnu odgovornost i nelojalnu konkurenciju.

Član 76

Odnos sa autorskim pravima

1. Dizajn zaštićen pravom na industrijski dizajn i upisan u skladu sa ovim zakonom ima pravo na zaštitu na osnovu relevantnog Zakona o autorskom i srodnom pravu od datuma kada je dizajn nastao.
2. Opseg i uslovi pod kojima se takva zaštita dodeljuje, uključujući zahtevan stepen originalnosti, utvrđuju se relevantnim Zakonom o autorskom i srodnom pravu.

POGLAVLJE XII

KAZNE NE ODREDBE

Član 77

Kaznene odredbe

1. Kazniće se novčanom kaznom u iznosu od tri hiljade (3.000) do devet hiljada (9.000) evra pravno lice koje prilikom vršenja svoje poslovne delatnosti na bilo koji način koristi proizvode ili usluge kojima se povređuju prava utvrđena u članu 17. ovog zakona.
2. Kazniće se novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra odgovorno lice pravnog lica za povredu člana 17. ovog zakona.
3. Kazniće se novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra fizičko lice koje se bavi individualnim preduzetništvom i koje prilikom obavljanja svoje poslovne delatnosti na bilo koji način koristi proizvode ili usluge kojima se povređuju prava utvrđena u članu 17. ovog zakona.

Član 78

Donošenje podzakonskih akata

Ministar donosi podzakonske akte u skladu sa članom 21. stav 4.; članom 22. stav 9.; članom 23. stav 5.; članom 28. stav 4.; članom 30. stav 3.; članom 36. stav 2.; članom 38. stav 3.; članom 40. stav 8.; članom 44. stav 2.; članom 45. stav 3.; članom 46. stav 2.; članom 49. stav 4.; članom 50. stav 6.; članom 54. stav 4. i članom 71. stav 2. u roku od dvanaest (12) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 79

Podzakonski akti koji se primenjuju do donošenja novih podzakonskih akata

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i do donošenja novih podzakonskih akata za pravičnu i potpunu primenu ovog zakona, sledeći važeći podzakonski akt i dalje ostaje na snazi:

1.1. Administrativno uputstvo br. 12/2016 o registraciji industrijskog dizajna.

Član 80

Prestanak važenja

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon br. 05/L-058 o industrijskom dizajnu.

Član 81
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 08/L-055
24. decembar 2021. godine

Proglaseno ukazom Br. DL-50/2022, dana 13.01.2022, od strane Predsednice Republike Kosova
Vjosa Osmani-Sadriu

